

Published in **Florentin Smarandache și seducția polimorfismului. Analize, interpretări, cronici, articole, note și recenzii**, pp. 625-627. Editori: Al. Florin Țene, Andrușa R. Vătuui. Sibiu: Agora, 2017; 843 pages; ISBN 9781599735023.
Also published in **Lentile transparente. O diagonală la activitatea literară și științifică a lui Florentin Smarandache**. Editor: Dana Petraș. Oradea: Duran's, 2013; 128 p. ISBN 978-973-1903-69-9
Initially published in *Noua Provincie Corvina*, Hunedoara, Nr. 66, Decembrie 2013.

Exilul continuu

Eugen Evu

Am colaborat peste 15 ani cu prof. Florentin Smarandache în tandem. Are un umor pe care l-aș defini tragic. Desigur, în cazul său, încă de când preda matematici în Bălceștii vâlceni, acest destin a fost foarte asumat. Este acesta un semn al identității aparte, așa cum se întrevedea în poemele dintâi, parafrazice, argheziene-barbiene. A emigrat pe calea lagărelor, îndurînd o epopee personală căreia, consider, știindu-i opera, una aidoma tragediilor antice, ca un straniu tipar ancestral și sporit prin culturalizare? Foamea de cunoaștere s-a extins și Smarandache, stabilit în New Mexico, a căutat, nu prin poezie, ci prin neutrosofism – paradoxism, odinioară, în țară, contrat de excelentul semiotician Ion Pachia Tatomirescu (care-l consideră pe un Nichita Stănescu tot paradoxist, n.n.) – ci prin scrutările în lumea matematicii și fizicii cuantice. Smarandache a fost chiar nominalizat pentru Nobel, pentru o teorie științifică a sa! (în 2012). O carte polemică demnă rămâne cea în care a dialogat epistolar cu criticul Rotaru - care, de fapt, l-a marcat în tot

ceea ce a urmat. În nucleul dur al scrierilor sale, F.Sm. este un frustrat din sistemul totalitarist, anume al intelectualului ce nu a suportat perversiunile duplicității. Un poem explicit este „Inventar al nefericirii generale”, dedicat odinioară pr. Gheorghe Calciu-Dumitreasa. Toată opera literară a lui Florentin Smarandache este un decantor exotic-tragic al traumei totalitare, altfel decât la Paul Goma. „Eliberat de searbădul trecut/ încărcat de un viitor nebulos/ acest exil continuă/ of, Americă, țară a tuturor contradicțiilor/ mamă apatrizilor transfugilor/ și neadaptațiilor/ emigrați totdeauna în ei înșiși/ ce contează pentru tine/ o viață în plus, o viață în minus/ și acest destin al unui refugiat?/ Nimic, decât un grăunte de nisip/ în deșert”. Iată, scrisă în iulie 1990 în Arizona, elegia de element super-greu al „geologiei” unui om român care și-a căutat sinele nu doar în interior, ci și la scara planetară! Recent primita-i carte, ReSemnare, adună texte ce par a fi ale unei depresii existențialiste, undeva în recea iradiere a umbrei... pietre filosofale. Metaforismul, aphoriile, sunt timbrele stilului său matefizicienesc. Îl consider un fel de cruciat greu de humor, al unei muze care se... amuză, și un foarte agreabil companion, cum l-am cunoscut când m-a onorat cu o vizită la Hunedoara.

Expertizele sale științifice, cunoscute în „America-paradisul diavolului”- (v. „Jurnal de emigrare”), rămân apreciate de foarte mulți din România și din Occident. A facilitat prin antologiile sale paradoxiste, (opt la număr, urmînd a noua), cunoașterea globală a multor scriitori români și străini. Îi exprim încă odată prețuirea mea și a noastră, a celor ce îl citim.

Nu, Florentin Smarandache, ludic și hiperinventiv, nu e omul care să se...resemneze.